

ZİNA HADDİ

Bazıları, zina eden erkek ve kadının evli veya bekar olmalarına bakılmaksızın ve aralarında herhangi bir fark olmaksızın her ikisine de yüz sopa vurulacağını söylemektedir ve buna delil olarak da şu ayeti göstermektedirler:

الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ **"Zina eden erkek ve kadının her birine yüz değnek vurun. Allah'ın dini hususunda onlara acımayın."**¹

Bu ayete istinaden diyorlar ki; kesin ve yakîn olarak bilinen Allah'ın kitabını, içerisine yalan karışma ihtimali olan ahad bir habere dayanarak terk etmek caiz değildir. Zira bu durum kitabın sünnetle nesh edilmesine yol açar ki bu, caiz değildir. Diğer taraftan içlerinde sahabe ve tabiinden kimselerin ve onlardan sonraki asırlarda yaşayanların da bulunduğu ilim ehlinin geneli, evli olmayanın yüz değnek ile, evli olanın ise Rasulullah (ﷺ)'in uygulaması gereğince ölünceye kadar recm edileceğini söylemektedirler. Çünkü Allah Rasülü *"Maiz'i recm etmiştir."*

¹ Nur-2

Cabir b. Abdullah'dan:

أَنَّ رَجُلًا زَنَى بِامْرَأَةٍ فَأَمَرَ بِهِ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَجُلِدَ الْحَدَّ ثُمَّ أَخْبِرَ أَنَّهُ
الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ
مُحْصَنٌ فَأَمَرَ بِهِ فَرَجِمَ "Nebi (ﷺ), bir kadın ile zina eden bir
adama sopa vurulmasını emretti. Daha sonra adamın evli
olduğu haber verilince, onun taşlanmasını emretti ve
adam recm edildi."¹

Yüce Allah'ın; الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ
birine yüzer değnek vurun."² ayetini inceleyen kimse,
bunun genel bir ifade ile geldiğini görür. Zira ayette yer
alan zina eden erkek ve zina eden kadın kelimeleri, genel
lafızlardandır. Evli olanı da bekar olanı da kapsamına alır.
Rasulullah (ﷺ)'den gelen hadis şöyledir:

وَاعْدُوا يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِلَى امْرَأَةٍ هَذَا فَبِأَنَّ اعْتَرَفْتَ فَرَجِمُهَا
"Ey Üneys!
Bunun zina ettiği kadına git, eğer yaptığını itiraf ederse
onu recm et."³

Yine Rasulullah (ﷺ)'in, evli olup olmadığını
sorduktan sonra Maiz'i, diğer sahih hadislerde yer aldığı
üzere Ğamidiye'den bir kadını recmettiği sabittir.
Dolayısıyla bu hadisler, genel lafızlarla gelen bu ayette yer

¹ Ebu Davud K. Hudud; 3850

² Nur-2

³ Buhari K. Vekalet, 2147; K. Hudud, 6326; Müslim K. Hudud, 3210; Tirmizi K. Hudud,
1353; İbni Mace, K. Hudud, 2539.

alan bu hükmün muhsan¹ olmayanlar (evli olmayan) için olduğu ve evli olanların, bu hükümden istisna edildiği hususunda bu genelliği tahsis etmektedir. Hadisler, Kur'an'ı nesh etmeyip bu genelliği tahsis etmektedirler. Kur'an'ın, sünnetle tahsisi ise caizdir. Genel ifadelerle gelen birçok ayette de bu durum söz konusu olup hadisler ayetleri tahsis etmişlerdir.

Şer'î delillerin, yani Kitap ve sünnetin işaret ettiği şer'î hükme göre; evli olmayanlara, Allah'ın kitabı ile amel edilerek yüz değnek sopa cezası, sünnetle amel edilerek de bir yıl sürgün cezası uygulanır. Ancak sürgün cezası şart olmayıp caizdir. İmamın görüşüne bırakılmış bir hükümdür, dilerse hem sopa vurur hem de bir yıl sürgüne gönderir, dilerse yalnızca sopa vurup sürgüne göndermez. Fakat hem sopa cezasını hem de sürgünü ortadan kaldırması caiz değildir. Çünkü evli olmayanın cezası celldir. Muhsan olanın (evli olanın) cezası ise, Allah'ın ayetini tahsis eden Rasulullah (ﷺ)'in sünneti ile amel edilerek, ölünceye kadar taşlanmaktır. Evli olan bir kimseye, hem sopa hem de taşlama cezasının bir arada uygulanması caizdir. Önce sopa cezası uygulanır, ardından da recmedilir. Yalnızca recm cezasının uygulanması da caizdir. Fakat sadece sopa cezası ile yetinilmesi caiz değildir; çünkü evli olanın cezası recmedilmektir.

¹ Muhsan, sahih bir nikah altında cinsi temasta bulunmuş, hür, akıl sahibi ve buluğa ermiş kimse demektir. (Müt. notu)

Evli olmayanın sopa cezası ile cezalandırılacağı delili Allah'ın şu sözüdür:

الرَّانِيَّةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ **"Zina eden erkek ve kadının her birine yüzer değnek vurun."**¹

Bir yıl sürgüne gönderilmesi ile ilgili olarak da birçok hadis vardır.

Ebu Hüreyre'den:

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَضَى فِيمَنْ زَنَى وَلَمْ يُحْصَنْ بِنَفْسِي بِعَامٍ بِإِقَامَةِ الْحَدِّ عَلَيْهِ **"Nebi (ﷺ), bekar olan ve zina eden bir kimseye sopa vurulmasına ve bir yıl sürgün edilmesine hükmetti."**²

Ubade b. es-Samit'ten: Rasulullah (ﷺ) şöyle dedi:

خُذُوا عَنِّي خُذُوا عَنِّي قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِهِنَّ سَبِيلًا الْبِكْرُ بِالْبِكْرِ جَلْدٌ مِائَةٌ وَتَقِي سَنَةً **"(Hükümleri) benden alıp öğreniniz. (Hükümleri) benden alıp öğreniniz. Allah onlar için bir yol belirledi. Bekar bir erkek bekar bir kadınla zina etmişse (her birine) yüzer değnek sopa vurun ve bir sene sürgün cezası vardır."**³

Sahabeler bu hadise göre hareket ederek, evli olmayana sopa ve bir yıl sürgün cezası uyguladılar. Bunun

¹ Nur-2

² Buhari, K. Hudud, 6330

³ Müslim, K. Hudud: 3299; Tirmizi K. Hudud: 1354; Ebu Davud K. Hudud: 3834; İbni Mace K. Hudud: 2540; Ahmed b. Hanbel: 15345

yanında Rasulullah (ﷺ)'in yalnızca sopa cezası uyguladığı ancak sürgüne göndermediği de sabittir.

Ebu Davud, Sehl b. Sa'd'den şu hadisi rivayet etmektedir:

أَنَّ رَجُلًا مِنْ بَكْرٍ بَنِ لَيْثٍ أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَقْرَأَهُ زَنَى بِامْرَأَةٍ أَرْبَعِ مَرَّاتٍ فَجَلَدَهُ مِائَةً وَكَانَ بَكْرًا ثُمَّ سَأَلَهُ النَّبِيَّةُ عَلَى الْمَرْأَةِ فَقَالَتْ كَذَبَ وَاللَّهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَجَلَدَهُ حَدَّ الْفَرِيَةِ ثَمَانِينَ "Bekr b. Leys kabilesinden bir adam Nebi (ﷺ)'e gelerek bir kadın ile zina ettiğini itiraf etti. Adam bekar idi ve Nebi (ﷺ) onu yüz kırbaç cezası ile cezalandırdı. Kadının onu yalanlaması üzerine kadın hakkında beyyine sordu. Fakat adam beyyine getiremeyince Rasulullah (ﷺ), adamı kazf haddine yani seksen sopaya mahkum etti."¹

Bu hadise göre Rasulullah (ﷺ), zina eden erkeğe celd uygulamış ama onu sürgüne göndermemiştir.

Bir başka hadiste Nebi (ﷺ) şöyle buyurmaktadır:

إِذَا زَنَتْ أُمَّةٌ أَحَدِكُمْ فَلْيَجْلِدْهَا "Sizden birinizin cariyesi zina ettiği zaman ona sopa vurunuz."²

Tüm bu hadisler, sürgüne göndermenin vacip değil caiz olduğuna işaret etmektedir. İmamın (halifenin) hem sopa vurma hem de sürgüne gönderme hakkı olduğu gibi, yalnızca sopa vurmakla yetinme hakkı da vardır. Zira

¹ Ebu Davud K. Hudud: 3874

² Buhari K. Buyu, 2080; Müslim K. Hudud, 3215; Tirmizi K. Hudud. 1360

Rasul (ﷺ)'in, iki cezayı birden uyguladığı gibi, yalnızca celd cezasını uygulayıp sürgüne göndermediği de olmuştur.

Muhsan olmayana celd cezası ile birlikte uygulanan sürgüne gönderme cezasının "had"den sayılması hususunu ele aldığımızda, bu konuda birbiri ile zıt birçok hadisin var olduğunu görürüz. Bu konuda gelen hadislerin çoğunda Allah Rasülü (ﷺ), celd ile birlikte sürgün cezasını da uygulamıştır. Bir kısım hadislerde ise yalnızca celd uyguladığı ancak sürgüne göndermediği rivayet edilmektedir. Ancak tüm hadisler arasında sürgün cezası hadden sayılmaktadır. Fakat burada, *إِذَا زَنَتْ أُمَّةٌ أَحَدِكُمْ فَلْيَجْلِدْهَا*, "**sizden birinizin cariyesi zina ettiği zaman**" hadisi ile Sehl b. Sa'd hadisinin, sürgün cezasının meşruiyetinden önce olduğu söylenemez. Çünkü sürgün ile ilgili hadislerin sürgün etmeme hadislerinden önce olduğu sabit olmamıştır. Dolayısıyla kesin tarih bilinmemektedir. Hangi hadisin, diğerinden önce olduğunun belli olmaması nedeniyle de burada nesh olayı söz konusu olamaz. Birinin diğerine tercih edilmesi de söz konusu değildir. Rasulallah (ﷺ)'in, bir keresinde sürgün cezasını uygulaması, bir başka olayda ise uygulamaması, bunun vacip değil caiz olduğunu gösteren bir karinedir. Öyleyse celd cezasından fazla olarak sürgün cezası ile birlikte rivayet edilen hadisler, bu şekliyle alınır ve bu fazlalık vucubiyet anlamını değil caizlik anlamını ifade eder. Bu konu ile ilgili olarak gelen tüm hadislerde, ister celd ile birlikte

sürgün cezası olsun, isterse yalnızca sürgün cezası olsun kesin olan, vucubiyet ifade eden ve Rasülün terk etmediği tek husus, sopa cezasıdır. Bazı hadislerde de zikredildiği ve Allah Rasülünün de uyguladığı üzere imamın sürgün cezasını uygulaması veya uygulamaması caizdir. Şeriatın maksatlarını en iyi bilen kimseler olarak sahabeler, sopa cezası ile birlikte sürgün cezasını da uygulamışlardır. Ömer, Medine'den Şam'a, Osman Mısır'a, İbni Ömer de cariyesini Fedek'e sürgüne göndermiştir. Hadislerde yer alan şeri sürgünden kasıt, zina edenin garip sayılacak bir şekilde ikamet ettiği bölgeden çıkartılmasıdır. Sürgün konusunda, sahabe tarafından bilinen anlam da budur.

Evli olan bir kimseye uygulanacak cezalarla ilgili hadisler ise çoktur. Ebu Hüreyre ve Zeyd b. Halid'den: Bedevilerden iki adam Rasulullah (ﷺ)'e geldi ve şöyle dedi:

يَا رَسُولَ اللَّهِ ائْتَدُكَ اللَّهُ إِلَّا قَضَيْتَ لِي بِكِتَابِ اللَّهِ فَقَالَ الْخَصْمُ الْآخِرُ وَهُوَ أَقْفَهُ مِنْهُ نَعَمْ فَاقْضِ بَيْنَنَا بِكِتَابِ اللَّهِ وَأَدْنُ لِي فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قُلْ قَالَ إِنَّ ابْنِي كَانَ عَسِيفًا عَلَى هَذَا فَرَزْتِي بِامْرَأَتِهِ وَأَنِّي أَخْبَرْتُ أَنَّ عَلَى ابْنِي الرَّجْمَ فَاقْتَدَيْتُ مِنْهُ بِمِائَةِ شَاةٍ وَوَلِيدَةً فَسَأَلْتُ أَهْلَ الْعِلْمِ فَاخْبَرُونِي أَنَّمَا عَلَى ابْنِي جُلْدُ مِائَةٍ وَتَغْرِيْبُ عَامٍ وَأَنَّ عَلَى امْرَأَةٍ هَذَا الرَّجْمَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَاقْضِيَنَّ بَيْنَكُمَا بِكِتَابِ اللَّهِ الْوَلِيدَةَ وَالْغَنَمَ رَدًّا وَعَلَى ابْنِكَ جُلْدُ مِائَةٍ وَتَغْرِيْبُ عَامٍ وَأَعْدُ يَا أُنَيْسُ إِلَى امْرَأَةِ هَذَا فَإِنْ اعْتَرَفَتْ فَارْجُمِهَا قَالَ فَعَدَا عَلَيْهَا فَاعْتَرَفَتْ فَأَمَرَ بِهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَرُجِمَتْ "Ey Allah Rasülü! Allah için hakkımda, Allah'ın kitabı ile hüküm vermeni istiyorum. Birincisinden daha bilgili olan ikinci adam ise şöyle dedi: Evet, aramızda

*Allah'ın kitabı ile hükmet ve konuşmam için bana izin ver. Rasulullah (ﷺ), ona **konuş** dedi: Adam dedi ki: Benim oğlum bu adamın yanında işçi idi. Bu adamın karısı ile zina etti ve oğlumun recmedilmesi gerektiğini öğrendim. Bunun üzerine oğlum için bir cariye ve yüz koyun fidye vermek istedim. İlim sahiplerine sorduğum zaman bana, oğluma yüz sopa vurulması ve bir yıl sürgün edilmesi, bu adamın karısının da recmedilmesi gerektiğini söylediler. Bunun üzerine, Allah Rasülü (ﷺ) şöyle dedi: **Canımı elinde bulundurana yemin olsun ki, aranızda Allah'ın kitabı ile hükmedeceğim. Koyunlar ve cariye sana geri verilecek. Oğluna yüz kırbaç vurulması ve bir yıl sürgün edilmesi gerekir.** Sonra Eslem'den bir adama: **Ey Üneys! Bunun zina ettiği kadına git, eğer yaptığını itiraf ederse, onu recmet.**" Üneys, kadına gittiğinde kadın zina ettiğini itiraf etti ve Allah Rasülünün emri gereğince, Üneys onu recm etti."¹*

Rasulullah (ﷺ) evli olanın recmedilmesini ve kırbaç vurulmamasını emretti. Şa'bi'den:

حِينَ رَجَمَ الْمَرْأَةَ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ ضَرَبَهَا يَوْمَ الْخَمِيسِ وَرَجَمَهَا يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَقَالَ "أَجِدُهَا بِكِتَابِ اللَّهِ وَأَرْجُمُهَا بِسُنَّةِ نَبِيِّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ" *Ali (ﷺ) kadını recmettiği zaman perşembe günü onu kırbaçladı cuma günü ise recmetti ve şöyle dedi: Allah'ın kitabına göre onu kırbaçladım, Rasülün sünnetine göre de recmettim."* Ubade b. es-Samit'ten: Rasulullah (ﷺ) şöyle dedi:

¹ Buhari K. Hudud, 6326; Müslim K. Hudud, 3210; Tirmizi K. Hudud; 1353

خُذُوا عَنِّي خُذُوا عَنِّي قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِهِنَّ سَبِيلًا الْبِكْرُ بِالْبِكْرِ جَلْدُ مِائَةٍ وَتَقِي سَنَةَ
 وَالنَّبِيُّ بِالنَّبِيِّ جَلْدُ مِائَةٍ وَالرَّجْمُ
 (Hükümleri) benden alıp öğreniniz. Allah onlar için bir
 yol belirledi. Bekar bir erkek bekar bir kadınla zina
 etmişse (her birine) yüzzer değnek sopa vurun ve bir sene
 sürgün cezası vardır."¹

Bu hadiste Rasulullah (ﷺ) evli olana kırbaç ve recm cezası uygulanacağını söylemektedir. Ali (ﷺ)'da evli olanı kırbaçlamış ve recmetmiştir. Cabir b. Semure'nin, Rasulullah (ﷺ)'in Maiz b. Malik'i recmettiğini rivayet ettiği hadiste kırbaçlattığı yer almamaktadır. Yine Buhari'nin Süleyman b. Büreyde'den rivayet ettiği hadiste Nebi (ﷺ)'in Ğamidiye'den bir kadını recmettiği zikredilirken, kırbaçlattığı zikredilmemektedir. Müslim'de yer alan bir rivayet de şöyledir: Nebi (ﷺ)'in Cüheyne kabilesinden zina eden bir kadının elbisesini üzerine bağlamalarını sonra da taşlamalarını emretti." Bu hadiste de sopa vurdurduğu rivayet edilmemektedir. Bu rivayetlerin tümü Rasul (ﷺ)'in evli olan kimseyi recmettiğine ancak kırbaçlatmadığına işaret etmektedir. **"Evli olan, evli olan ile zina ettiği zaman, yüz kırbaç ve recmetme vardır."** Hadisi, recmin vacip, sopa vurmanın ise caiz olup halifenin görüşüne bırakıldığına işaret etmektedir.

¹ Müslim, K. Hudud: 3299; Tirmizi K. Hudud: 1354; Ebu Davud K. Hudud: 3834; İbni Mace K. Hudud: 2540; Ahmed b. Hanbel: 15345

Tüm hadisler arasında evli olana recm cezasıyla birlikte sopa cezasının da uygulanması hadden sayılmaktadır. Semure hadisine göre Rasulullah (ﷺ)'in Maiz'e sopa vurmayıp, yalnızca recmetmekle yetinmesi, Ubade b. es-Samit'ten rivayet edilen **وَالثَّيْبُ بِالثَّيْبِ جَلْدُ مِائَةٍ وَالرَّجْمُ** "**Evli olan evli olan ile zina ettiği zaman yüz kırbaç ve recmetme vardır.**" hadisini neshedeceği şeklinde bir iddia ileri sürülemez. Böyle bir itiraz ileri sürülemez; çünkü Maiz hadisinin Ubade hadisinden sonra olduğu sabit değildir. Sonra olduğunun sabit olmaması, celdi zikretmeyi terk ederek, iptal edilmesini ve hükmünün de neshini gerektirmez. İki hadisten hangisinin önce, hangisinin sonra olduğunun sabit olmaması nesh durumunu tamamen ortadan kaldırmaktadır. Birinin diğerine tercih edilmesi de mümkün değildir. Recm cezasına ilave olarak yer alan celd cezası, vacip olan bir hüküm değil, caiz bir hükümdür. Öyleyse vacip olan hüküm, recm cezasıdır. Rivayet edilen tüm hadislerde yer alan bu fazlalık konusunda, imam muhayyerdir.

Muhsan, sahih bir nikah altında cinsi temasta bulunmuş, hür, akıl sahibi ve buluğa ermiş kimse demektir. Zina konusunda muhsanın tarifi budur. Bunun dışındakiler muhsan sayılmaz.

Celd ve recm hadlerinde şüphenin ortadan kaldırılması şarttır. Bu şartlar şunlardır:

1- Kesinlikle haram olmalıdır.

2- Fail, bu işi isteyerek yapmalıdır. İkrahi mülci gibi zinaya zorlanmamış olmalıdır.

3- Akıllı ve buluğ çağına ermiş olmalıdır. Çocuğa, deliye, sarhoşa ve kendinden kaynaklanmayan bir irade ile zina yapan kimseye had uygulanmaz.

4- Zina, şer'î delillerde yer alan beyyinelerle sabit olmalıdır. Ebu Hüreyre'den: Rasulullah (ﷺ) şöyle dedi:

ادْفَعُوا الْحُدُودَ مَا وَجَدْتُمْ لَهَا مَدْفَعًا "Had cezasını, def edebildiğiniz kadar defedin."¹

Aişe (r.anha)'den: Rasulullah (ﷺ) şöyle dedi:

ادْرَعُوا الْحُدُودَ عَنِ الْمُسْلِمِينَ مَا اسْتَطَعْتُمْ فَإِنْ كَانَ لَهُ مَخْرَجٌ فَخَلُّوا سَبِيلَهُ فَإِنَّ
الإِمَامَ أَنْ يُخْطِئَ فِي الْعَقْوِ خَيْرٌ مِنْ أَنْ يُخْطِئَ فِي الْعُقُوبَةِ " **Elinizden geldikçe, had cezalarını Müslümanlardan defedin. Geçerli bir özür varsa hemen saltverin. Zira imamın yanlışlıkla affetmesi, yanlış bir ceza vermesinden daha hayırlıdır.**"²

Ali (رضي الله عنه)'den merfuan gelen bir rivayet şöyledir: "**Hadlerin uygulanmasında şüphelerden sakınınız.**" Bir haramı işlemeye zorlanan kimse yaptığı fiilden dolayı cezalandırılmaz. Zira Rasulullah (ﷺ) şöyle buyurmaktadır:

¹ İbni Mace K Hudud; 2535

² Tirmizi K. Hudud, 1344

إِنَّ اللَّهَ تَجَاوَزَ عَنْ أُمَّتِي الْخَطَا وَالنَّسْيَانَ وَمَا اسْتَكْرَهُوا عَلَيْهِ
"Ümmetinden hata, unutma ve zorlandıkları şeylerden dolayı sorumluluk kaldırılmıştır."¹

Nebi (ﷺ), zina ettiği sabit olmadıkça, zina eden kimseye ceza uygulamamıştır.

Zina fiilinin işlendiği sabit olduğu zaman hemen haddin uygulanması vacip olur. Geciktirilmesi ya da şefaatta bulunmak doğru değildir. Ebu Hüreyre Nebi (ﷺ)'den şu hadisi rivayet etmektedir: **"İşlenen bir suçta, yeryüzünde had uygulamak, insanlar için kırk gün yağmur yağmasından daha hayırlıdır."**

İbni Ömer Nebi (ﷺ)'den:

"Kim, Allah'ın hadlerinden birisinin uygulanmaması için şefaathçi (aracılık yapma) olma durumunda olursa, işinde Allah'ın emrine karşı çıkmış olur."²

Ancak kendisine had uygulanacak olan kişi hasta ise iyileşinceye kadar had uygulaması tehir edilir. Fakat hastalıktan kurtulması söz konusu değilse, dayanabilecek şekilde hafifçe vurulur.

Ebu Ümame ibni Sehl, Said b. Sa'd b. Ubade'den naklediyor:

¹ İbni Mace K. Talak: 2023

² Ebu Davud K. Akdiye, 3123; Ahmed b. Hanbel, 5285

كَانَ بَيْنَ أُبَيَاتِنَا رَجُلٌ مُخَدَّجٌ ضَعِيفٌ فَلَمْ يَرَعِ إِلَّا وَهُوَ عَلَى أَمَةٍ مِنْ إِمَاءِ الدَّارِ يَخْبُثُ بِهَا فَرَفَعَ شَأْنَهُ سَعْدُ بْنُ عُبَادَةَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ اجْلِدُوهُ ضَرْبَ مِائَةٍ سَوْطٍ قَالُوا يَا نَبِيَّ اللَّهِ هُوَ أضعفُ مِنْ ذَلِكَ لَوْ ضَرَبْتَاهُ مِائَةَ سَوْطٍ مَاتَ قَالَ فَخَذُوا لَهُ عِشْقَالًا فِيهِ مِائَةُ شَمْرَاحٍ فَاضْرِبُوهُ ضَرْبَةَ وَاحِدَةٍ "Evlerimiz arasında, vücut yapısı çok zayıf bir insan vardı. Bir gün mahallenin cariyelerinden birisi ile aniden, kötü bir halde yakalandı. Bunun üzerine Sa'd b. Ubade durumu Rasulullah (ﷺ)'e bildirdi. Bu adam, Müslüman bir kimse idi. Allah Rasülü ona, had vurulmasını emretti. Dediler ki: Ey Allah Rasülü! O Adam sanıldığından daha zayıf yapılıdır. Şayet ona yüz sopa vurursak, onu öldürürüz. Efendimiz: **Öyleyse onun için yüz saçaklı bir hurma dalı alın ve ona, dal ile bir kere vurun.**"¹

Bu hadis kendisine had vurulmasını kaldıramayacak derecede zayıf yapılı olan bir kimseye -ki bu kişi ister hastalıktan kurtulamayışı nedeniyle zayıf bir halde olsun isterse bünye itibarıyla zayıf bir kimse olsun- hafif bir şekilde vurulacağına işaret etmektedir. Hadisin bir başka rivayetinde, şu ifadeler yer almaktadır:

"...Adamı sana getirmeye kalksan kemikleri kırılıp dağılacaktır; bir deriden bir kemikten başka bir şey değildir."²

Mutlak bir zafiyet, hafif bir şekilde had vurmayı gerektirir. Hastalık da zayıflık demektir. Hadisin mefhumu

¹ İbni Mace K. Hudud, 2564; Ahmed b. Hanbel; 20925

² Ebu Davud K. Hudud; 2878

şudur; Zafiyetten sonra güçlenme veya hastalıktan kurtulma durumu söz konusu ise, gereken had vuruluncaya kadar beklenir.

Aynı şekilde hamile olan kimse çocuğunu doğuruncaya, emzikli olan çocuğu süttten kesilinceye kadar beklenir.

Abdullah b. Büreyde, babasından şu hadisi rivayet etmektedir:

أَنَّ مَاعِزَ بْنَ مَالِكٍ الْأَسْلَمِيَّ أَتَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي قَدْ ظَلَمْتُ نَفْسِي وَزَيْنَتُ وَإِنِّي أُرِيدُ أَنْ تُطَهِّرَنِي فَرَدَّهُ فَلَمَّا كَانَ مِنَ الْغَدِ أَتَاهُ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي قَدْ زَيْنْتُ فَرَدَّهُ الثَّانِيَةَ فَأَرْسَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ اتَّعَلِمُونَ بِعَقْلِهِ بِأَسَا تُنْكِرُونَ مِنْهُ شَيْئًا فَقَالُوا مَا نَعْلَمُهُ إِلَّا وَفِي الْعَقْلِ مِنْ صَالِحِينَ فِيمَا نَرَى فَاتَاهُ الثَّلَاثَةَ فَأَرْسَلَ إِلَيْهِمْ أَيْضًا فَسَأَلَ عَنْهُ فَاخْبَرُوهُ أَنَّهُ لَا بَأْسَ بِهِ وَلَا بِعَقْلِهِ فَلَمَّا كَانَ الرَّابِعَةَ حَفَرَ لَهُ حُفْرَةً ثُمَّ أَمَرَ بِهِ فَرُجِمَ قَالَ فَجَاءَتِ الْغَامِذِيَّةُ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي قَدْ زَيْنْتُ فَطَهَّرَنِي وَإِنَّهُ رَدَّهَا فَلَمَّا كَانَ الْغَدُ قَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ لِمَ تَرُدُّنِي لِعَلَّكَ أَنْ تَرُدَّنِي كَمَا رَدَدْتِ مَاعِزًا فَوَاللَّهِ إِنِّي لِحُبْلَى قَالَ إِمَّا لَا فَادْهَبِي حَتَّى تَلِدِي فَلَمَّا وُلِدَتْ أَتَتْهُ بِالصَّبِيِّ فِي خِرْقَةٍ قَالَتْ هَذَا قَدْ وُلِدَتْهُ قَالَ ادْهَبِي فَأَرْضِعِيهِ حَتَّى تَقْطِمْهِ فَلَمَّا قَطَمَتْهُ أَتَتْهُ بِالصَّبِيِّ فِي يَدِهِ كِسْرَةٌ خُبْزٍ فَقَالَتْ هَذَا يَا نَبِيَّ اللَّهِ قَدْ قَطَمْتُهُ وَقَدْ أَكَلَ الطَّعَامَ فَدَفَعَ الصَّبِيَّ إِلَى رَجُلٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ثُمَّ أَمَرَ بِهَا فَحْفِرَ لَهَا إِلَى صَدْرِهَا وَأَمَرَ النَّاسَ فَرَجَمُوهَا “*Bir kadın gelerek şöyle dedi: Ey Allah Rasülü! Ben zina ettim, beni temizle. Allah Rasülü onu geri çevirdi. Ertesi gün kadın tekrar gelerek, ey Allah Rasülü! Görüyorum ki Maiz'i geri çevirdiğin gibi, beni de geri çevireceksin. Allah'a yemin olsun ki ben hamileyim. Efendimiz: Öyleyse hayır. Git, çocuğunu doğurunca gel. Kadın gitti, çocuğunu doğurunca bir beze sarılı olarak, elinde çocuğu ile geldi ve: İşte çocuk, onu*

doğurdum, dedi. Allah Rasülü (ﷺ): **Git, süttten kesilinceye kadar emzir sonra gel, dedi.** Kadın gitti, çocuk süttten kesilince çocukla birlikte geldi. Çocuğun elinde bir ekmek parçası vardı. Ey Allah Rasülü! İşte çocuk, süttten kestim, yemek de yedi, dedi. Rasulullah (ﷺ) çocuğu aldı Müslümanlardan birisine verdi. Sonra kadın için bir çukur kazılmasını emretti. Göğsüne kadar derinlikte bir çukur kazıldı. Sonra halka taşlamalarını emretti, herkes taşladı."¹

Bu hadis, hamile olan kadının çocuk doğuncaya, emzikli kadının ise çocuk süttten kesilinceye kadar bekletileceğine işaret etmektedir.

Zinanın Beyyineleri

1- İkrar: Zina eden bir kimsenin sahih ikrar ile dört kere zina ettiğini söylemesi ve had vuruluncaya kadar da ikrarından dönmemesidir. İkrarından döner veya kaçarsa had uygulanmaz. Bunun delili Ebu Hüreyre'nin rivayet ettiği şu hadistir:

أَتَى رَجُلٌ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ فِي الْمَسْجِدِ فَتَادَاهُ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي زَنَيْتُ فَأَعْرَضَ عَنْهُ حَتَّى رَدَدَ عَلَيْهِ أَرْبَعَ مَرَّاتٍ فَلَمَّا شَهِدَ عَلَى نَفْسِهِ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ دَعَاهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ أَيْكَ جُنُونَ قَالَ لَا قَالَ فَهَلْ أَحْصَيْتَ قَالَ نَعَمْ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ "Rasulullah (ﷺ) mescidde iken Eslemlilerden bir adam Allah Rasülüne gelerek: Ey

¹ Müslim K. Hudud; 3208

Allah Rasülü! Ben zina ettim dedi. Efendimiz, yüzünü çevirdi. Ancak adam bunu dört defa tekrarladı. Kendi aleyhinde dört defa şahitlik yapınca Nebi (ﷺ) onu çağırarak: **Sen deli misin?** dedi. Adam: Hayır, dedi. **Evlî misin** diye sorunca adam: Evet, diye cevap verdi. Nebi (ﷺ): **Onu götürünüz ve recm ediniz,** dedi."¹

Abdullah b. Büreyde babasından:

أَنَّ مَاعِزَ بْنَ مَالِكٍ الْأَسْلَمِيَّ أَتَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي قَدْ ظَلَمْتُ نَفْسِي وَرَتَيْتُ وَإِنِّي أُرِيدُ أَنْ تُطَهِّرَنِي فَرَدَّهُ فَلَمَّا كَانَ مِنَ الْغَدِ أَتَاهُ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي قَدْ رَتَيْتُ فَرَدَّهُ الثَّانِيَةَ فَأَرْسَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ اتَّعَلَمُونَ بِعَقْلِهِ بِأَسَا تُتَكْرَمُونَ مِنْهُ شَيْئًا فَقَالُوا مَا نَعْلَمُهُ إِلَّا وَفِي الْعَقْلِ مِنْ صَالِحِينَ فِيمَا تُرَى فَأَتَاهُ الثَّلَاثَةَ فَأَرْسَلَ إِلَيْهِمْ أَيْضًا فَسَأَلَ عَنْهُ فَأَخْبَرُوهُ أَنَّهُ لَا بِأَسَ بِهِ وَلَا بِعَقْلِهِ فَلَمَّا كَانَ الرَّابِعَةَ حَفَرَ لَهُ حُفْرَةً ثُمَّ أَمَرَ بِهِ فَرُجِمَ “Maiz b. Malik el-Eslemi Rasulullah (ﷺ)'e gelerek şöyle dedi: "Ya Rasulallah! Ben zina ettim, beni temizlemeni istiyorum. Efendimiz onu geri çevirdi. İkinci gün tekrar gelerek, ya Rasulallah, ben zina ettim, dedi. Rasulullah (ﷺ), ikinci kez geri çevirdi. Ardından kavmine bir adam göndererek: **Onun aklında bir noksanlık biliyor musunuz, normal bulmadığınız bir davranışına rastladınız mı?** diye konuyu araştırdı. Kavmi: Biz onu gördüğümüz kadarı ile aramızdaki salih kişilere denk, akıl sahibi bir kimse olarak biliyoruz, dediler. Maiz, üçüncü sefer müracaatta bulundu. Allah Rasülü onlara yine bir adam göndererek, adam hakkında sordurdu. Yine, ne kendinde ne de aklında bir kusur olmadığını söylediler.

¹ Buhari K. Hudud, 6317, 6633; Ebu Davud K. Hudud; 3844

*Dördüncü defa geldiğinde, onun için bir çukur kazılmasını sonra da recm edilmesini emretti ve recm edildi."*¹

Abdullah b. Büreyde babasından şu hadisi rivayet etmektedir:

فَجَاءَتِ الْغَامِديَّةُ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي قَدْ زَنَيْتُ فَطَهَّرْنِي وَإِنَّهُ رَدَّهَا فَلَمَّا كَانَ الْغَدُ قَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ لِمَ تَرُدَّنِي لِعَلَّكَ أَنْ تَرُدَّنِي كَمَا رَدَدْتَ مَا عَزَا فَوَاللَّهِ إِنِّي لِحَبْلِي قَالَتْ إِمَّا لَا فَادَهِي حَتَّى تَلِدِي فَلَمَّا وَلَدَتْ أَتَتْهُ بِالصَّبِيِّ فِي خِرْقَةٍ قَالَتْ هَذَا قَدْ وَلَدْتُهُ قَالَ أَذْهَبِي فَأَرْضِعِيهِ حَتَّى تَقْطِيبِيهِ فَلَمَّا فَطَمَتْهُ أَتَتْهُ بِالصَّبِيِّ فِي يَدِهِ كِسْرَةَ خُبْزٍ فَقَالَتْ هَذَا يَا نَبِيَّ اللَّهِ قَدْ فَطَمْتُهُ وَقَدْ أَكَلَ الطَّعَامَ فَدَفَعَ الصَّبِيَّ إِلَى رَجُلٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ثُمَّ أَمَرَ بِهَا فَحَفَرَ لَهَا إِلَى صَدْرِهَا وَآمَرَ النَّاسَ فَرَجَمُوهَا " *Gamidiye adında bir kadın gelerek şöyle dedi: Ey Allah Rasülü! Ben zina ettim beni temizle. Allah Rasülü onu geri çevirdi. Ertesi gün kadın tekrar gelerek, ey Allah Rasülü! Görüyorum ki Maiz'i geri çevirdiğin gibi beni de geri çevireceksin. Allah'a yemin olsun ki ben hamileyim. Efendimiz: Öyleyse hayır. Git, çocuğunu doğurunca gel. Kadın gitti, çocuğunu doğurunca bir beze sarılı olarak elinde çocuğu ile geldi ve: İşte çocuk, onu doğurdum, dedi. Allah Rasülü (ﷺ): Git, süttten kesilinceye kadar emzir sonra gel, dedi. Kadın gitti, çocuk süttten kesilince çocukla birlikte geldi. Çocuğun elinde bir ekmek parçası vardı. Ey Allah Rasülü! İşte çocuk, süttten kestim, yemek de yedi, dedi. Rasulullah (ﷺ), çocuğu aldı Müslümanlardan birisine verdi. Sonra kadın için bir çukur kazılmasını emretti. Göğsüne kadar derinlikte bir çukur*

¹ Müslim K. Hudud, 3208

kazıldı. Sonra halka taşlamalarını emretti, herkes taşladı."¹

Bu hadiste yer alan "Öyleyse hayır. Git" ifadesinin anlamı şudur: Sen canını feda ediyor ve sözünden dolayı da tevbe ediyorsan öyleyse git ve çocuğunu doğuruncaya kadar gelme, çocuğunu doğurduktan sonra recm edilirsin. Bu olaylar recm haddinin dört kere ikrar etmekle sabit olacağına delalet etmektedir. Ancak ıkrarda bulunan kişi ıkrarından döner veya recm esnasında kaçarsa had uygulanmaz.

Ebu Hüreyre'den:

قَلَمًا وَجَدَ مَسَّ الْحَجَارَةِ فَرَّ يَشْتَدُّ حَتَّى مَرَّ بِرَجُلٍ مَعَهُ لَحْيٌ جَمَلٌ فَضَرَبَهُ بِهِ وَضَرَبَهُ النَّاسُ حَتَّى مَاتَ فَذَكَرُوا ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ فَرَّ حِينَ وَجَدَ مَسَّ الْحَجَارَةِ وَمَسَّ الْمَوْتَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هَلَا تَرَكْتُمُوهُ “Maiz, taşlanmaya başlayınca kaçmaya başladı. Adamın birisi arkasından koşarak onu yakaladı ve elindeki deve çenesi ile ona vurmaya başladı. Hem o hem de diğer insanlar ölünceye kadar onu taşladılar. Maiz'in recm esnasında üzerine taşlar geldiğinde, ölümle karşılaştığında kaçmaya başladığı Rasulullah'a bildirilince şöyle dedi: **"Keşke onu bıraksaydınız ya"**²

Aynı şekilde celd (sopa cezası) da ıkrarla sabit olur. Sehl b. Sa'd'den: Bir adam Nebi (ﷺ)'e gelerek şöyle dedi:

¹ Müslim K. Hudud, 3208

² Tirmizi K Hudud, 1348

سَهْلُ بْنُ سَعْدٍ أَنَّ رَجُلًا مِنْ أَسْلَمَ جَاءَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ إِنَّهُ قَدْ زَنَى بِامْرَأَةٍ سَمَّاها فَارْسَلِ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى الْمَرْأَةِ فِدَعَاها فَسَأَلها عَمَّا قَالَ فَأَتَتْ فَحَدَّتْهُ وَتَرَكَها "Bir adam ismini zikrettiği bir kadınla zina etti. Rasul (ﷺ) kadına birisini göndererek kadını çağırttı ve zina edip etmediğini sordu. Kadın zina etmediğini söyledi. Bunun üzerine Allah Rasülü adama had vurdurdu, kadını ise bıraktı."¹

Bu hadis ise sopa cezasının ikrar ile sabit olacağına delalet etmektedir.

Zina olayında bir defa ikrar yeterlidir. İkrarın dört kere olması şart değildir. Yukarıda Abdullah b. Büreyde'den rivayet edilen hadiste Rasul (ﷺ)'in dört defa ikrarda bulunmadan had uygulaması bunun delilidir. Yine Cabir hadisi de buna delalet etmektedir:

عَنْ جَابِرِ أَنَّ رَجُلًا زَنَى بِامْرَأَةٍ فَأَمَرَ بِهِ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَجُلِدَ الْحَدَّ ثُمَّ "أخبرَ أَنَّهُ مُحْصَنٌ فَأَمَرَ بِهِ فَرُجِمَ" Nebi (ﷺ)'e gelerek bir kadın ile zina ettiğini ikrar eden bir adama Allah Rasülü (ﷺ) celd uygulanmasını emretti. Daha sonra adamın evli olduğu bildirilince onun recm edilmesini emretti ve recm edildi."²

Yine yukarıda geçen Sehl b. Sa'd hadisine göre bir adam bir defa zina ikrarında bulunmasıyla Rasul (ﷺ) ona had uygulamıştır. İşte bu hadislerin tümü bir kere ikrarda bulunmanın zina isbatı için yeterli olacağına delalet

¹ Ahmed b. Hanbel 21805

² Ebu Davud K. Hudud; 2850

etmektedir. Ancak diğer hadislerde yer alan dört defa tekrarda bulunulması ve Rasülün: *شَهِدْتَ عَلَى نَفْسِكَ أَرْبَعَ مَرَّاتٍ* "**Kendi aleyhine dört kere şahadette bulundun**"¹ sözü ve diğer hadisler, ıkrarın geçerli olabilmesi için dört defa tekrarlanması gerektiğine delalet etmez. Bunlar yalnızca ıkrarın iyice sübut bulmasına ve ıkrardan sonra haddin tehir edilmesinin caiz olduğuna delalet eder. Özellikle Rasul (ﷺ)'in bir defa yapılan ıkrarla had uyguladığı sabitleştikten sonra ıkrarın geçerli olabilmesi için dört defa tekrarlanmasının şart olduğunu göstermez. Yukarıda geçen Ğamidiye hadisi de bunu teyit etmektedir. Zira şöyle diyordu: "*Ey Allah Rasülü beni niye geri çeviriyorsun? Görüyorum ki Maiz'i geri çevirdiğin gibi beni de geri çevireceksin.*" Bu söz üzerine Allah Rasülü kadına ıkrarını tekrarlatmamıştır. Şayet ıkrarın dört defa söylenmesi şart olsaydı, kadına söyler ve dört defa söylemesi için ıkrarını tekrarlatırdı. Bu hadislerin tümü, ıkrarın dört defa tekrarlanmasının şart olmadığına, bir defa ıkrarda bulunmanın yeterli olacağına delalet etmektedir.

2- Hür ve adalet sahibi dört Müslümanın bir mecliste açık ve net bir şekilde zina olayını tarif ederek şahitlik yapmaları: Dört tane şahidin bulunması gerektiğinde herhangi bir ihtilaf söz konusu değildir. Zira yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

¹ Ebu Davud, K. Hudud, 3841

وَالَّذِي يَأْتِيَنَّ الْقَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ
"Kadınlarınızdan fuhuş işleyenlere karşı içinizden dört şahit getirin."¹

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً
"Namuslu kadınlara (zina isnadıyla) iftira atan sonra da buna dair dört şahit getirmeyen kimselere seksen değnek vurun."²

لَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَافِرُونَ
"Buna karşı dört şahit getirmeli değil miydiler? İşte bunlar dört şahit getirmediğe Allah katında yalancı olanlardır."³

Bu ayet üzerine Sa'd b. Ubade Rasulullah (ﷺ)'e şöyle der:

"أرأيت لو وجدت مع امرأتي رجلاً أمهلته حتى أتى بأربعة شهداء قال نعم
 Allah Rasülü! Hanımımı bir erkekle yakalarsam dört şahit getirmek için bekleyecek miyim? diye sorunca, Rasulullah (ﷺ): **Evet, dedi.**"⁴

Bu deliller, zina isbatını; açık ve seçik bir şekilde, zina işlemini tüm nitelikleriyle tam olarak ortaya koyacak bir halde, dört erkek şahit tarafından olması gerektiği

¹ Nisa-15

² Nur-4

³ Nur-13

⁴ Ebu Davud Diyat; 3929

hususunda kesin delillerdir. Dört tane şahit bulunmazsa zina sabit olmaz. Şahitlerden birisi, vafsetme noktasında eksik ifadede bulunsa veya açık ve net bir şekilde nitelendirmese zina sabit olmaz. Çünkü zinanın beyyinesi, sarıh bir nassa gelmiştir, dolayısıyla nassa bağlanmak mutlaka gereklidir.

3- Hamilelik: Yani hamilelik alametlerinin görülmesi. Kadın, karnında çocuk taşıdığı ve kocası da bulunmadığı zaman had uygulanır. Bu konuda Ömer'in sözü şöyledir:

وَالرَّجْمُ فِي كِتَابِ اللَّهِ حَقٌّ عَلَى مَنْ زَنَى مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ إِذَا أَحْصِينَ إِذَا قَامَتْ
عَلَيْهِ الْبَيِّنَةُ أَوْ كَانَ الْحَبْلُ أَوْ الْبَاعْتِرَافُ "Evli oldukları, aleyhlerinde
beyyine bulunduğu, hamile olduğu ya da itiraf ettiği takdirde zina eden erkek ve kadını recmetmek vaciptir."¹

Ali (ﷺ)'nin şöyle dediği rivayet edilir: "Ey insanlar! Zina iki türdür: Gizli zina ve açık zina. Gizli zina şahitlerin şهادetiyle bilinir ve ilk önce şahitler taşlamaya başlarlar. Açık zina ise hamilelikle, itiraf etmekle ortaya çıkar. Bu durumda imam (halife) , taşı atan ilk kişi olur." Bu söz, sahabe'nin liderlerinin sözüdür. Sahabe'nin huzurunda söylenmiş ve içlerinden karşı çıkan olmamıştır. Dolayısıyla bu olayda, sahabe icması gerçekleşmiştir.

¹ Darimi K. Hudud, 2219; Malik Muvatta, 1295

Ancak hamilelik sebebi açıklandığı zaman kadından had düşebilir. Çünkü bu durumda şüphe vardır. Şüpheli durumlarda ise had uygulanmaz. Kadın, zina olmadan kendisi veya bir başkası tarafından erkeğin suyunun cinsel organına sokulduğunu, ikrahı mülci ile zina yapmaya zorlandığını veya bunların dışında şüphe oluşturacak durumlardan birisi ile hamile kaldığını söylerse had düşer ve uygulanmaz. Said rivayet ediyor: Bize Halef b. halife ondan da Haşim anlattı: *"Hamile olan fakat kocası bulunmayan bir kadın zina ettiği olduğu gerekçesi ile Ömer'in huzuruna çıkarıldı. Ömer, kadına sorduğunda şöyle dedi: Ben, uykusu çok ağır bir kadınum. Uykuda iken bir adam üzerime çullandı, adam işini bitirinceye kadar uyanamadım. Bunun üzerine Ömer, kadından haddi düşürdü."* Bera b. Sabure Ömer'den rivayet ediyor: *"Hamile olan bir kadın Ömer'e getirildi. Kadın zorlandığını iddia etti. Bunun üzerine kadının serbest bırakılmasını söyledi. Ardından da ordu komutanlarına bir mektup yazarak, kendi izni olmaksızın hiçbir kimsenin öldürülmemesini söyledi."* Her ne kadar Ömer'in fiili şer'î bir delil olmasa da şer'î bir hükümdür. Dolayısıyla bu hükümde Ömer'in taklit edilmesi caizdir. Yani halifenin, hüküm nedenlerinin tamamlanmasından sonra, kendi izni olmaksızın öldürme hükmünün verilmemesini emretmesi caizdir.

Zinanın beyyineleri işte bunlardır. Bu beyyinelerin dışında başka şeylerle zina, kesinlikle sabit olmaz. Bu

beyyineler, şahitlikle ilgili nassların kapsamına girmediği gibi, beyyinelerle ilgili nassların kapsamına da girmez. Bunlar, özel bir iş için özel beyyinelerdir. Zina haddi ile ilgili hükümlerden koparılması mümkün olmayan bir parça gibidir. Bunlar birer nass olup bağlı kalınması gereklidir. Bu nedenle bir doktorun; bir kadının bekarlığına, dul olduğuna, zina ettiğine ya da cinsi temasta bulunduğu veya benzeri şهادeti ile zina sabit olmaz. Aynı şekilde doğum yaptıran bir ebenin şهادeti ile veya bu üç durumun dışında kalan bir başka şeyle kesinlikle sabit olmaz. Hatta kâdı (hakim), zina işleminin yapıldığına kesin kanaat getirse bile. Çünkü asıl maksat, zina yapıldığına dair beyyineler ortaya koymak değildir. Asıl maksat, şeriatın bizzat belirlediği beyyineleri ortaya koymaktır. Yine maksat, hakim tarafından zinanın vuku bulunduğunu tesbit edecek alametler, göstergeler bulmak da ya da hakimde oluşan kanaatı esas almak değildir. Önemli olan sadece zinanın tesbit edilmesi değil, zinanın bu özel beyyinelerden birisi ile tesbit edilmesidir. Bu nedenledir ki, zina yaptığı bilinen bir kadın hakkında kanaatını belirtmesine rağmen beyyinelerin yokluğundan dolayı Rasulullah (ﷺ)'in kadına zina haddi uygulamadığını görmekteyiz.

İbni Abbas'tan: Rasulullah (ﷺ) şöyle dedi:

لَوْ كُنْتُ رَاجِمًا أَحَدًا بَغَيْرِ بَيْتَةٍ لَرَجَمْتُ فَلَانَةَ فَقَدْ ظَهَرَ مِثُهَا الرَّبِيبَةُ فِي مَنْطِقِهَا
 وَهَيْئَتِهَا وَمَنْ يَدْخُلُ عَلَيْهَا " (Zina suçu sebebiyle) herhangi bir
 kimseyi beyyinesiz olarak recmedecek olsaydım falan
 kadını recmederdim. Çünkü onun konuşmasından,
 vaziyetinden ve yanına girip çıkanlardan dolayı ciddi bir
 şüphe hasıl olmuştur."¹

Yine ibni Abbas'tan:

ابْنُ عَبَّاسٍ يَقُولُ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَاعَنَّ بَيْنَ الْعَجَلَابِيِّ
 وَأَمْرَاتِهِ.... فَقَالَ ابْنُ شَدَّادِ بْنِ الْهَادِ لِابْنِ عَبَّاسٍ أَهِيَ الْمَرْأَةُ الَّتِي قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 وَسَلَّمَ لَوْ كُنْتُ رَاجِمًا بَغَيْرِ بَيْتَةٍ لَرَجَمْتُهَا قَالَ لَا تِلْكَ امْرَأَةٌ قَدْ أَعْلَنْتَ فِي الْإِسْلَامِ
 "İbni Abbas der ki: Rasulullah (ﷺ), Aclani ile karısı arasında
 mülaane yaptırdı. Bunun üzerine Şeddad b. el-Hadi İbni
 Abbas'a dedi ki: Bu kadın, Rasulullah (ﷺ)'in, (Zina suçu
 sebebiyle) herhangi bir kimseyi beyyinesiz olarak
 recmedecek olsaydım o kadını recm ederdim, dediği kadın
 mıdır? İbni Abbas dedi ki: Hayır, o kadının İslâm'da iken
 bu kadın bu tür davranışları ile biliniyordu."

Buhari'nin lafzında ise şu ifade yer almaktadır: كَانَتْ
 تُظَاهِرُ فِي الْإِسْلَامِ "İslâm'ın hakim olduğu dönemde bu kadının
 kötülüğü ortaya çıkmıştı."²

Yani onun fahişeliği bilinmesine rağmen bu durum,
 zina beyyinesi ile ya da itiraf yolu ile sabit olmamıştı.

¹ İbni Mace K. Hudud; 2549

² Buhari, K. Talak, 4998

Yine İbni Abbas'tan rivayet edilen, Hilal b. Ümeyye'nin karısının, Şerik b. Semha ile zina yaptığı iftirası üzerine, lian ayeti inmiş, bunun üzerine Nebi (ﷺ) ikisini de çağırılmıştı. Hilal gelerek önce yalan söylemediğine dair dört kere Allah'a şahadet etti ve Nebi (ﷺ) şöyle dedi:

"Şüphesiz ki Allah ikinizden birinizin yalan söylediğini biliyor. Her ikiniz de tevbe ediyor musunuz?"¹

Sonra kadın yalan söylemediğine dair şahadette bulundu. Beşinci şahadete sıra gelince, Allah Rasülü kadını durdurarak, beşinci tekrarıyla Allah'ın azabının üzerine vacip olacağını söyledi. Bunun üzerine kadın bir müddet durakladı ve vazgeçer gibi oldu. Hatta biz kadının şahadetinden geri döneceğini zannettik. Daha sonra kadın: Kavmimi geri kalan günlerde rezil edemem dedi ve beşinci defa şahadette bulundu. Kadının beşinci şahadette bulunması üzerine Allah Rasülü (ﷺ) şöyle dedi:

انظروها فإن جاءت به أحمل العينين سبع الآيتين خدج الساقين فهو لشريك ابن سحماء "Kadın, çocuğu doğurduğu zaman bakınız. Şayet çocuğun gözleri siyah, iri bacaklı ve iri yapılı ise çocuk Şerik b. Semha'dandır."²

¹ Buhari, K. Tefsiri'l Kur'an, 4378

² İbni Mace, K. Talak, 2057

Gerçekten de çocuk tarif edilen bir şekilde doğdu. Bunun üzerine Allah Rasülü (ﷺ) şöyle dedi:

"Eğer Allah'ın kitabında geçen hususlar (yeminler) olmasaydı o kadınla benim aramda sorun çıkacaktı."¹

Buhari'nin rivayetinde ise şu lafız yer almaktadır: "Allah'ın hükmünden" Bu olayda kadının açıkça zina yaptığına dair emareler yer almaktadır. Yine Rasül (ﷺ) de bu kadının zina yaptığı kanaatindedir. Ancak buna rağmen kadına had uygulamamıştır. Çünkü zina Kur'an'da yer alan beyyinelerle sabit olmamıştır. Dolayısıyla zina, nasslarda yer alan beyyinelerle, yani ikrar, dört şahit ve hamilelikle sabit olmadıkça, bir kişiye had vurulamaz.

¹ Buhari, K. Tefsiri'l Kur'an, 4378